

RPG-distrikt Småland-Öland

Nätverket
**KPR lyssnar
på oss!**

Ett nätverk för dig som är intresserad av samhällsfrågor ur ett äldreperspektiv

Under senaste tiden har det uppstått en debatt om religion, religionsfrihet och värderingar. Det finns ett perspektiv som bör uppmärksammas och som ligger nära RPG:s intresseområden. Det har visat sig att personal i exempelvis hemtjänsten och i särskilda boenden kan ha svårt att ta del av existentiella frågor hos äldre.

I en doktorsavhandling visar Catharina Nordberg vikten av att uppmärksamma andliga frågor.

Samhörighet och tillit

För mycket gamla människor kan en upplevelse av samhörighet med och tillit till Gud vara ett stöd för att klara av de utmaningar som åldrandet kan innebära. Det visar Catharina Norberg i en ny avhandling vid Umeå universitet.

– För de som möter mycket gamla är det viktigt att förstå hälsoresurser som kan bidra till välbefinnande. Att vara mycket gammal, 85 år och äldre, innebär en ökad risk för sårbarhet. I forskning framkommer att andlighet och tro på Gud har ett samband med mening i livet, ger upplevelse av tröst och har betydelse för att hantera de förändringar som hör ihop med åldrandet, säger Catharina Norberg.

I intervjuer beskriver många av de äldre en nära och innerlig relation med Gud och en övertygelse om att det finns något mera än en materiell verklighet. Deltagarna berättar om minnen och upplevelser från barndom, medelålder och ålderdom. De beskriver hur deras tro på Gud och på en andlig realitet burit dem genom

livet. De beskriver sina erfarenheter av andlighet som en känsla av samhörighet med Gud och andra människor, både nu levande och tidigare generationer.

- När det blir som mest tråkigt får jag be till Gud att han ska hjälpa mig genom den där dagen. Jag känner som en värme, ett lugn här inne i bröstet. Jag får hjälp om jag vänder mig till Gud”, säger en av de intervjuade.

Flera uttrycker i intervjuerna en önskan om att få dela sina erfarenheter av andlighet, men gör det vanligen inte på grund av svårigheter att sätta ord på sin tro, och en rädsla för att inte bli tagen på allvar, trodd och respekterad.

- Man kan ju inte ta på det..., som en av de intervjuade uttrycker det.

Trots att andlighet kan betraktas som abstrakt och svårfångat visar avhandlingens resultat att det är mätbart. Aspekter som visade sig ha samband med andlighet var möjligheten att samtala med vänner och familj, få berätta om minnen och erfarenheter samt att ha möjlighet att regelbundet vistas utomhus.

Resultatet i avhandlingen kan bidra med en ökad förståelse för andlighet som grundläggande behov och ökad kunskap om hur behovet av andlig omvårdnad kan uttryckas.

– Andlig omvårdnad kan variera beroende på personens önskemål och livsåskådning, men en förutsättning är att vårdare förmår uppfatta andliga behov och behov av samtal om livet och om existentiella frågor, säger Catharina Norberg.

Presentation:

Catharina Norberg är uppvuxen i Flarken i Robertsfors kommun och har tidigare arbetat som sjuksköterska i Lövånger. Hon arbetar nu som lärare vid sjuksköterskeutbildningen på Umeå universitet, Campus Skellefteå.

Läs mer:

Catharina Norberg, Institutionen för omvårdnad, Umeå universitet, Att förstå andlighet och religiositet bland de allra äldsta. Skattningar och erfarenheter

Reflektioner

I RPG:s måldokument talas om att RPG har "sin grund i kristna värderingar".

Hur tar vi tillvara denna möjlighet?

På vilket sätt kan RPG ge stöd till dem som vill samtala om andlighet, tillit och samhörighet?

Kan RPG genom exempelvis KPR medverka till att stärka detta viktiga område?